Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Warszawa, 18 grudnia 2025 r.
Znak sprawy: DWM.ww.058.16.2025

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Dotyczy: oświadczenia senatora Józefa Jodłowskiego złożonego na 46. posiedzeniu Senatu RP 27 listopada 2025 r.

Szanowna Pani Marszałek,

przekazuję poniżej odpowiedź MRiRW na oświadczenie złożone przez senatora Józefa Jodłowskiego na 46. posiedzeniu Senatu RP 27 listopada 2025 r.

Informuję, że - z uwagi na obawy o negatywne konsekwencje dla polskiego sektora rolnego - konsekwentne i jednoznacznie negatywne stanowisko Rządu RP wobec umowy UE-Mercosur **nie uległo zmianie**. Przed ogłoszeniem zakończenia negocjacji tej umowy (6 grudnia 2024 r.) 26 listopada 2024 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę sprzeciwiającą się dotychczasowym wynikom negocjacji tej umowy. Natomiast po wystąpieniu przez Komisję Europejską (KE) we wrześniu 2025 r. do Rady UE oraz Parlamentu Europejskiego (PE) z wnioskiem o zatwierdzenie umowy UE-Mercosur[1] – Komitet do Spraw Europejskich przyjął 16 października 2025 r. formalne stanowisko RP sprzeciwiające się podpisaniu i zawarciu tej umowy, jak również jej proponowanemu podziałowi na „dwa instrumenty" i wejściu w życie niektórych postanowień w formie umowy przejściowej. Na tym etapie dyskusji - głosowania nad decyzjami o podpisaniu i zawarciu umowy UE-Mercosur jeszcze się nie odbyły – projektowana umowa nie podlega jeszcze ratyfikacji państw członkowskich UE. Niemniej jednak, jak wskazałem wyżej, stanowisko RP wobec tej umowy jest konsekwentnie negatywne. Brak ratyfikacji

[1] Komisja Europejska zaproponowała podział umowy na:
- całościową umowę o partnerstwie UE-Mercosur (EMPA),
- umowę przejściową w sprawie handlu (ITA). Zawiera ona postanowienia handlowe leżące w sferze wyłącznych kompetencji UE.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
+48 22 250 01 18
kancelaria@minrol.gov.pl
www.gov.pl/rolnictwo

przez Polskę nie uniemożliwi wejścia w życie jej postanowień handlowych na zasadzie umowy przejściowej (ITA) nie wymagającej ratyfikacji przez poszczególne państwa członkowskie UE. Natomiast całościowa umowa o partnerstwie UE-Mercosur (EMPA) nie wejdzie w życie, dopóki nie zostanie ratyfikowana przez każde z państw członkowskich UE, w tym przez Polskę.

Przedstawiciele Rządu RP – między innymi wiodącego w sprawach handlowych Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz MRiRW jako resortu współpracującego – od wielu miesięcy podejmowali wielokrotnie rozmowy z przedstawicielami instytucji UE oraz z innych państw członkowskich UE, w których wskazywali na polskie zastrzeżenia wobec umowy UE-Mercosur. Działania mające na celu ochronę interesów polskiego sektora rolnego są kontynuowane.

Niezależnie od naszego negatywnego stanowiska wobec umowy UE-Mercosur, należy wskazać, że umowa zawiera pewne mechanizmy ochronne. Między innymi część produktów takich jak pszenica (z wyłączeniem nasion do siewu), czy też cukier biały rafinowany zostały wyłączone z liberalizacji. Z kolei preferencje taryfowe przyznane krajom Mercosur w imporcie do UE wrażliwych towarów rolnych, jak np. mięso drobiowe oraz mięso wołowe zostały ograniczone do poziomu kontyngentów taryfowych (stawka celna UE w imporcie poza kontyngentami pozostanie bez zmian). Ponadto nie we wszystkich przypadkach cło w imporcie z Mercosur będzie redukowane do zera – przykładowo w przypadku mięsa wołowego stawka celna UE wewnątrz kontyngentu zostanie zredukowana, ale do poziomu 7,5%. Wielkości docelowe kontyngentów nie zaczną obowiązywać od momentu wejścia w życie umowy, ale będą wprowadzane stopniowo w kolejnych latach po jej wejściu w życie. Gdyby preferencje taryfowe powodowały wzrost importu zagrażający opłacalności unijnej produkcji rolnej w umowie istnieje możliwość czasowego wycofania preferencji tzw. bilateralna klauzula ochronna. Na wniosek m.in. Polski i Francji KE przygotowała rozporządzenie upraszczające i przyspieszające wszczynanie postepowań ochronnych w ramach tej klauzuli w imporcie z Mercosur wrażliwych towarów rolnych. To krok w dobrą stronę, jednak uważamy, że te rozwiązania należy wzmocnić. W momencie sporządzania niniejszej odpowiedzi dyskusja dot. tego rozporządzenia trwa, a poprawki służące ww. wzmocnieniu były zgłaszane m.in. przez polskich posłów do PE. W rezultacie podczas sesji plenarnej PE 16 grudnia 2025 r. przyjęto szereg poprawek do ww. rozporządzenia zmierzających do wzmocnienia rozwiązań ochronnych dla sektora rolnego przewidzianych w ramach umowy UE-Mercosur. Ostateczny kształt omawianego

rozporządzenia zostanie ustalony w wyniku międzyinstytucjonalnych rozmów KE, PE oraz Rady UE w ramach tzw. trilogu.

Produkty importowane z Mercosur (oraz innych krajów trzecich) muszą i wciąż będą musiały spełniać unijne, nienegocjowalne wymogi bezpieczeństwa żywności. Działania kontrolne realizowane są zarówno przez organy celne, jak i przez inne służby/inspekcje graniczne, tj. Granicznego Lekarza Weterynarii, Granicznego Inspektora Sanitarnego, Oddziały Graniczne Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Każda z ww. służb ma określony zakres kompetencji i sposób funkcjonowania, wynikający z obowiązujących regulacji prawnych. Towar niespełniający unijnych standardów jakości i bezpieczeństwa żywności nie jest dopuszczany do obrotu w krajach UE, w tym w Polsce.

Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że producenci z krajów Mercosur nie są zobowiązani do przestrzegania analogicznych wymogów produkcji jak unijni, w tym polscy, producenci. Może to negatywnie wpływać na konkurencyjność produkcji UE. Brak uwarunkowania udzielonych krajom Mercosur koncesji od dostosowania ich standardów produkcji do prawa UE jest jednym z powodów naszego sprzeciwu wobec umowy UE-Mercosur. Odnotować należy, że Porozumienie Paryskie w sprawie zmian klimatu zostało zasadniczym elementem umowy, a jego nieprzestrzeganie przez kraje Mercosur może prowadzić nawet do wycofania udzielonych im preferencji. Jednak dopiero praktyka pokaże, na ile skuteczny jest to instrument. Ponadto w odpowiedzi m.in. na postulaty Polski KE zapowiedziała w komunikacie „Wizja dla rolnictwa i żywności" działania na rzecz wzmocnienia procedur kontroli bezpieczeństwa w imporcie żywności z krajów trzecich (również z krajów Mercosur) oraz większe dostosowanie wymagań dotyczących produktów importowanych do wymogów produkcji UE w obszarze pestycydów i dobrostanu zwierząt. KE prowadzi też audyty dotyczące przestrzegania norm weterynaryjnych i fitosanitarnych (SPS) na miejscu w krajach partnerskich. Popieramy ten kierunek działań i monitorujemy przebieg prac na forum UE w tym obszarze.

Informuję też, że Polska na forum UE zgłasza postulat ustanowienia funduszu rekompensowania rolnikom ewentualnych strat w razie nadmiernego importu Mercosur, powodującego zakłócenia rynkowe. W ramach trwających prac dotyczących Wieloletnich Ram Finansowych UE (WRF) na lata 2028-2034 przewidywane jest utworzenie unijnego funduszu tzw. *Unity Safety Net* o wartości 6,3 mld EUR na cały

okres WRF. Środki te miałyby być wykorzystywane do finansowania działań interwencyjnych w przypadku wystąpienia zakłóceń na rynku (np. jako skutek uboczny i nieoczekiwany umowy handlowej, czy w wyniku wzrostu kosztów produkcji lub nagłej zmiany popytu).

Podsumowując, zapewniam, że stanowisko Rządu RP wobec umowy UE-Mercosur nie uległo zmianie, a działania mające na celu możliwie jak największe uwzględnienie w trwającej dyskusji interesów sektora rolnego są i będą kontynuowane.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów,
2. Ministerstwo Rozwoju i Technologii.